



Lolland Kommune
Torvet 3
4930 Maribo

Kystdirektoratet
J.nr. 24/09010-12
Ref. Lea Bank Stigsen
04-12-2024

Dispensation til en handicaprampe til det sydlollandske dige inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Lolland Kommune ansøgte den 19. juli 2020 om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af en handicaprampe til det sydlollandske dige ved Kramnitse inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommene matr.nre. 16d, 15k og 3d Tjørnebjerg, Gloslunde, 4970 Rødby i Lolland Kommune.

Kystdirektoratet meddelte afslag på ansøgningen den 19. oktober 2021. Lolland Kommune påklagede afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som traf afgørelse i sagen den 18. november 2024. Klagenævnet har med afgørelsen ophævet Kystdirektoratets afslag og hjemviste sagen til fornyet sagsbehandling.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Lolland Kommune, Park og Vej har søgt om dispensation til at etablere tre handicapramper til det sydlollandske dige inden for strandbeskyttelseslinjen. I denne afgørelse behandles handicaprampen ved Kramnitse på matr. nre. 15k, 16d og 3d Tjørnebjerg, Gloslunde (fig. 1 og 2).



Fig. 1. Ortofoto 2020. Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. De hvide streger markerer højdekurver (0,5m).

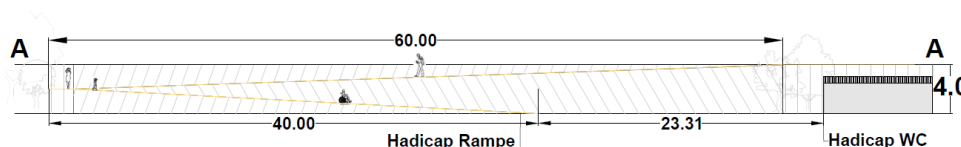




Fig. 2. Oversigtskort og snittegning fra ansøger over stien/rampens placering opad diget ved Kramnitse.

Kommunen ønsker handicapramperne for at lette adgangen til diget for handicappede, gangbesværende m.v. Begrundelsen er "alles ret til adgang til naturen". Ifølge ansøgningen er det et politisk ønske at ældre, handicappede og gangbesværede skal prioriteres på lige fod med mennesker uden gangbesvær. Dette betyder også adgang flere steder.

Handicaprampen ved Kramnitse ønskes etableret som en zigzag-sti. Principtegning af zigzag-rampen ses på fig. 2.

Bredden på stien / rampen vil blive 2,00 m på færdselsarealet plus ca. 0,50 m til sideanlæg på begge sider af færdselsarealet. Der bliver ikke bygget noget ind i diget, da ramperne bliver opbygget på siden af diget.

Kommunen har modtaget tilladelse fra Det Lollandske Digelag til at etablere handicapramperne op på diget med vilkår om at:

- Ramperne opbygges som jordramper med en kerne af ler, og afsluttes med et lag af slotsgrus.
- At ramperne udføres iht. tilsendte tegninger.
- At ramperne er let tilgængelige for drift og vedligeholdelse.

Handicaprampen ved Kramnitse

Handicaprampen ønskes placeret på dette sted, således at der bliver adgang til diget for gangbesværede og kørestolsbrugere i forbindelse med og fra det nye velkomstcenter, som blev etableret for et års tid siden lige over for stedet, hvor rampen ønskes etableres. Derudover fremhæves det, at stranden på dette sted har et blåt flag.

Lolland Kommune har efterfølgende tilføjet, at der er to eksisterende stejle trappeopgange til diget, disse kan ikke anvendes af kørestolsbrugere, samt personer med gåhandicap (fig. 3 og 4). En rampe på stedet vil derfor give mulighed for, at der bliver adgang til diget for kørestolsbrugere og personer med gåhandicap. Der er ligeledes købmand, toiletbygning og velkomstcenter over for placeringen af den nye rampe, hvilket vil betyde, at der kommer et større behov for adgang til diget. Der vil i den nærmeste fremtid blive foretaget forbedring af toiletbygningen ved parkeringspladsen, herunder etablering af toiletforhold for handicappede. Endvidere tilføjer kommunen, at Kramnitsevej mod havnen ikke er særlig trafiksikker, og at det ikke er muligt at etablere nogle former for bedre adgang ad denne vej, da bredden på vejen ikke muliggør en etablering af sti/fortov langs med denne.

Det fremgår yderligere af ansøgningen, at kommunen i forbindelse med etablering af rampen vil forsøge at bevare beplantning mellem dige og vej, samt mellem vej og p-plads, og at der evt. vil blive foretaget plantning efterfølgende, så rampen ikke visuelt vil syne meget i området.

Derudover tilføjes det, at rampen bliver etableret som en sti med grusbelægning og opbygget med jordmaterialer.



Fig. 3. Billede fra ansøger der viser adgang 1.

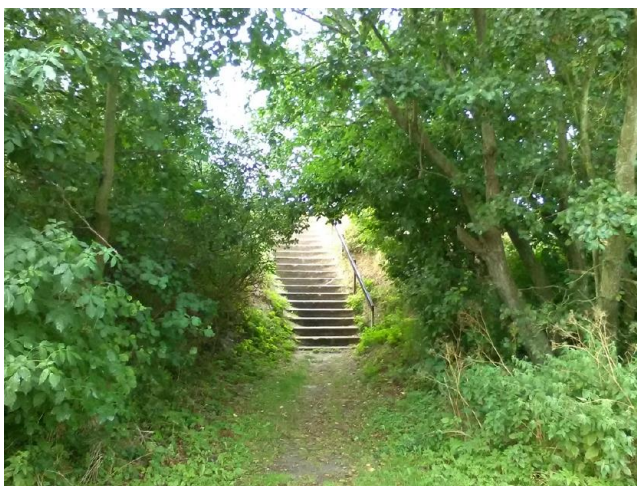


Fig. 4. Billede fra ansøger der viser adgang 2.



Det er Lolland Kommunes Natur afdelings vurdering, at det planlagte område ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 251, Femern Bælt) ligger ca. 10 km mod vest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 260.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden til Natura 2000-området og projektets karakter. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet bemærker, at der i de to nærmeste 10x10 km kvadrater på arter.dk er registreret følgende arter; springfrø, løgfrø, spidssnudet frø, grønbroget tudse, strandtudse, stor vandsalamander, natlyssværmer, sydflagermus, dværgflagermus, brunflagermus, troldflagermus, vandflagermus, frynseflagermus, bredøret flagermus, brandts flagermus, og brun langøre.

Kystdirektoratet bemærker, at det ansøgte hverken påvirker søer eller beplantning omkring søer. Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgt ikke vil påvirke de paddearter der måtte være i området.

Kystdirektoratet bemærker, at der ikke fjernes gamle bygninger i forbindelse med det ansøgte. Kystdirektoratet vurderer ud fra de tilsendte billeder ikke, at træerne ved den ansøgte placering er yngle- eller rasteområde for flagermus.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund ikke, at det ansøgte vil påvirke de flagermusarter der måtte være i området.

Kystdirektoratet vurderer ikke, at den ansøgte placering er et potentielt yngle- eller rasteområde for natlyssværmer. Der er i vurderingen lagt vægt på, at beplantningen i det ansøgte område enten fremstår som et levende hegn med buske og træer, eller slået græs. Kystdirektoratet bemærker, at natlyssværmere er afhængige af værtsplanter, som gederams, dueurt og natlys. Kystdirektoratet



bemærker, at natlyssvømmere er tilknyttet tørre biotoper, som ruderaer, sandede brakmarker og sandede, udyrkede arealer, skovrydninger og skovrande.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har behandlet sagen og har i den forbindelse fundet, at der skal meddeles dispensation, såfremt de påkrævede vurderingerne efter habitatbekendtgørelsen ikke er til hinder herfor.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i deres afgørelse lagt vægt på følgende:

”Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelses-interesse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Det fremgår af loubemærkningerne til ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 (kystloven), at det i overensstemmelse med hidtidig praksis vil være muligt at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Der vil således som hidtil kunne tillades opstilling af toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre, til opfyldelse af friluftsfunktionen nødvendige, beskedne opholdsfaciliteter. Ifølge vejledningen sigtes der endvidere til bl.a. stier og mindre parkeringsarealer. Det forudsættes, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur, og at faciliteterne skal benyttes til et alment eller offentligt formål.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en samlet vurdering, at der er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation til etablering af den ansøgte handicaprampe.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt vægt på, at sikring af handicappedes adgang til naturen på lige fod med øvrige dele af offentligheden er et væsentligt samfundsmæssigt hensyn, og at der ikke er nærtliggende alternative adgange. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at den ansøgte



handicaprampe er søgt indpasset i det omgivende kystlandskab. Samtidigt har nævnet lagt vægt på, at handicaprampen vil blive opført landværts det sydlollandske dige i naturlig tilknytning til allerede eksisterende bebyggelse, herunder velkomstcenter og handicaptilet, og at disse bygninger i sammenhæng med Kramnitsevej og den tilhørende rasteplads i forvejen udgør væsentlige forstyrrelser af det bagvedliggende kystlandskab.”

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til den ansøgte handicaprampe.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
+45 20 86 64 02
lbs@kyst.dk

Bilagsliste:

- Bilag 1: Lovgrundlag
- Bilag 2: Klagevejledning
- Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Lolland Kommune, lolland@lolland.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lolland, lolland@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lolland, lolland@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Det Lollandske Digelag, am@lollandsdigelag.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.



Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.



Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.



Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 251, Femern Bælt

2.2 Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 260		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))